

Asiantuntijalausunto

Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta 17.2.2026

Ari Nissinen, yksikönjohtaja, Ilmastoratkaisut-yksikkö

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Puuttuva rahoitus, ETS2, hiilidioksidiverot

- Energia- ja ilmastot strategiassa annetaan ymmärtää, että Suomi olisi saavuttamassa taakanjakosektorin päästövähennysvelvoitteet vuoteen 2030 mennessä. Tätä **tavoitetta ei todennäköisesti saavuteta ilman parempia verokannusteita sekä esitettyä lisärahoitusta**, josta noin 460 miljoonaa euroa on vielä vailla päätöksiä.
- Uusi päästökauppa (ETS2) on tärkeä järjestelmä päästöjen merkittävään vähentämiseen. **Järjestelmän käyttöönottoon kannattaisi valmistautua huolellisesti**. Haavoittuvassa asemassa oleville kotitalouksille, mikroyrityksille ja liikenteen käyttäjille saadaan apua sosiaalisesta ilmastorahastosta (Social Climate Fund, SCF).
- Liikennepolttoaineiden **hiilidioksidiveron pienentäminen 2024, 2026 ja 2027 on vastakkainen tarvittaville muutoksille**.

Vihreä vety, liikennejärjestelmä, raskas liikenne

- **Vihreän vedyn** tuotannon lisääminen vaatii merkittävää kasvua tuuli- ja aurinkovoiman tuotannossa. Vaikka niiden hiilijalanjälki on pieni, syntyy merkittäviä muita **ympäristö- ja monimuotoisuushaittoja, joita on vähennettävä.**
- **Liikennejärjestelmän energiatehokkuutta** voitaisiin parantaa ohjaamalla liikkumistarvetta etenkin **kaupunkiseuduilla henkilöautoilusta kestävämpiin kulkutapoihin**, eli kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen.
- Raskaan logistiikan ja työkoneiden investoinnit vähäpäästöisiin ratkaisuihin eivät nykyisessä markkinatilanteessa vielä etene markkinaehtoisesti, ja **tuki on välttämätöntä markkinakehityksen alkuvaiheessa.**

Samalla merkittävä vientipotentiaali.

Energiateknologian rakentaminen ja maankayttö, muut ympäristövaikutukset

Suurta lisäystä uusiutuvan ja muun vähähiilisen energiateknologian tuotantoon suunnitellaan. Tämä kuitenkin **lisää infrastruktuurin rakentamista ja siihen liittyvää maankäyttöä ja uusiutumattomien materiaalien käyttöä**, jota on arvioitava ja otettava huomioon.

Hiilidioksidin talteenotto ja varastointi sekä pienydinvoima ovat teknologioita, joiden hyödyntäminen kasvaa merkittävästi ns. WAM-skenaariossa. Näihin liittyy sekä myönteisiä että kielteisiä **ympäristövaikutuksia, joista osaa on tutkittu vasta vähän.**

Kiitos!

Lausunnon valmisteluun osallistuivat yksikönjohtaja Ari Nissinen, erityisasiantuntija Karoliina Auvinen, ryhmäpäällikkö Maija Faehnle, erikoistutkija Johanna Niemistö, erikoistutkija Sampo Pihlainen, kehittämisspäällikkö Sampo Soimakallio, johtava tutkija Laura Sokka ja johtava tutkija Emilia Suomalainen.

Sähköposti: etunimi.sukunimi@syke.fi

Puhelin: Syke vaihde +358 295 251 000, Ari +358 295 251 457

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute